

KRONIKA

Zemřel doc. RNDr. Karel Hromada, CSc.

Dne 4. září 1974 zemřel po těžké chorobě náš přední inženýrský geolog doc. RNDr. Karel Hromada, CSc. Narodil se 4. listopadu 1919 v Praze. Po absolvování Akademického gymnázia se v r. 1939 přihlásil ke studiu na Přírodovědeckou fakultu Univerzity



Karlovy. Brzy nato však byly české vysoké školy nacisty uzavřeny. Tehdy našel Karel Hromada místo u velké inženýrské firmy, kde pracoval až do osvobození. Získal zde bohaté zkušenosti při řešení geologických úkolů ve stavebnictví a dokonale se seznámil se sondovacími pracemi. Po znovuořízení vysokých škol v r. 1945 pokračoval v geologických studiích. Současně byl asistentem u prof. Záruby na Českém vysokém učení technickém. Zůstal zde na fakultě inženýrského stavitelství i po ukončení studia, a to až do r. 1953. Poté přednášel v Praze na Vysoké škole železniční, na Vysoké škole dopravní v Žilině a od r. 1933 znovu na fakultě stavební ČVUT, externě pak na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy i na Vysoké škole báňské v Ostravě.

Prvé publikované práce K. Hromady byly věnovány geologickým a paleontologickým výzkumům v kulmu Drahanské plošiny. Současně se však věnoval nově se vyvíjecímu oboru — inženýrské geologii. V roce 1950 publikoval spolu s prof. O. Zárubou monografii o inženýrskogeologických výzkumech na území historického města Kutné Hory. Od té doby se zaměřil výhradně na inženýrskou geologii. Svými pracemi zasáhl téměř od všech jejích dílčích odvětví.

V největší šíři rozpracoval úlohy inženýrské geologie v dopravním stavitelství. Velkou pozornost věnoval i problematice průzkumu při vodohospodářské výstavbě; spolupracoval při řešení obtížných otázek na mnoha přehradních stavbách. Nemalé zásluhy má v urbanistické geologii. Sestavoval mapy pro účely územního plánování, s plným zaujetím se v posledních letech zapojil do řešení nesnadné problematiky rozvoje hlavního města Prahy. Blízký vztah měl ke kvartérní geologii. Provedl např. rozsáhlé výzkumné práce v oblasti slatin a rašelin v jižních a západních Čechách.

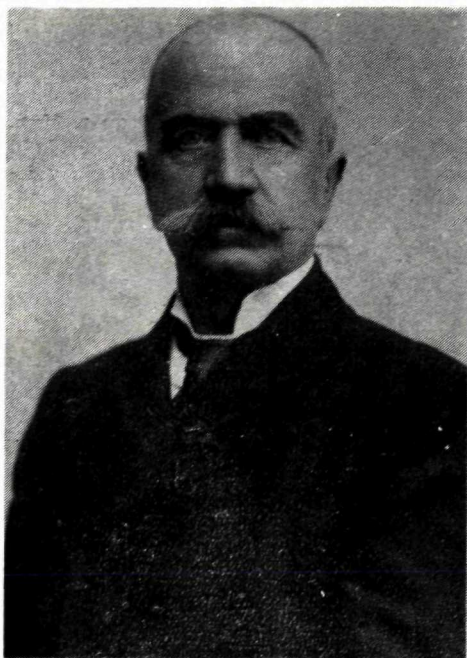
Nelze opomenout jeho poměr k přírodě a ke kulturně historickým památkám. Jako inženýrský geológ, nevyhýbající se žádným problémům ze stavební praxe vždy neohroženě hájil zájmy ochrany přírody. Svůj vřelý vztah k přírodě dokázal uplatňovat i při průzkumu a návrhu založení mnoha velkolomů na těžbu kamene. S ohromným zaujetím se věnoval i úkolům při rekonstrukci historických objektů.

Velmi často pracoval doc. Hromada i na Slovensku. Spolupracoval při řešení obtížných otázek výstavby tunelů na Trati družby i při výstavbě přehrad na východním Slovensku. Nejvíce problémů řešil v době, kdy přednášel na Vysoké škole dopravní v Žilině.

Doc. RNDr. Karel Hromada, CSc., byl znám jako výborný pedagog. Jeho přednášky ze všeobecné a inženýrské geologie patřily vždy k nejlepším. On sám má nemalou zásluhu na tom, že z řad studentů stavebních fakult byli získáni zájemci o prohloubení znalostí z geologie, ze kterých byli postupně vychováni odborníci, o jejichž práci se dnes naše inženýrská geologie opírá.

Jan Rybář

Alexander Gesell — prvý uhorský banský geológ



Rok 1871 je jedným z dôležitých medzníkov vo vývoji geologických výskumov v banskoštiavnickej rudnej oblasti a súčasne aj najvýznamnejším rokom vo vývoji banskej geológie v bývalom Uhorsku. V ňom bola z podnetu prvého riaditeľa Uhorského geologického ústavu a predsedu Uhorskej geologickej spoločnosti Maximiliána Hantkena založená pobočka Uhorskej geologickej spoločnosti v Banskej Štiavnici. Založenie pobočky a potom najmä postupná geologická produkcia jej členov, vyplývajúca z geologickovýskumnej činnosti, sa svojím obsahom stala veľmi potrebnou najmä v banskej praxi. Popri predchádzajúcom, dovtedy len zriedkavom, uplatňovaní poznatkov v dennom živote začali práce nadobýdať dôležitý význam pre banícke vedné disciplíny. Zmeny v prostredí, v ktorom sa činnosť pobočky rozvíjala, pôsobili spätne na odbornú produkciu a riešenie geologických problémov. Z geológie sa v praktických podmienkach postupne vykryštalizoval nový smer — banská geológia, ktorá sa pri vtedajšom

stave upadajúceho baníctva musela zákonite stať ťažiskom geologickej práce v banskoštiavnickej rudnej oblasti.

V záujme rýchleho rastu uhorského priemyslu, osobitne baníctva, sa teda postupne na základe praktických výsledkov začala vyzdvihovať potreba rýchle poznávať ne-